

POSTANOWIENIE

Dnia 23 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie **P.R.**

skazanego z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu bez udziału stron w dniu 23 grudnia 2025 r.

wniosku obrońcy o wyłączenie sędziego SN R.W. od udziału w sprawie o sygn. akt

I KK 42/25

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Obrońca skazanego P.R. – adw. Z.K. skierował do Sądu Najwyższego wniosek o wyłączenie sędziego SN R.W. od rozpoznania sprawy o sygn. akt I KK 42/25 na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k., z powodu wniesienia przez ww. kasacji, w której podniesiono m. in. „zarzut braku uchylecia przez sąd odwoławczy wyroku sądu I instancji z powodu jego nienależytej obsady, co - w razie uznania jego zasadności - stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą wskazaną w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.”. W uzasadnieniu wniosku obrońca skazanego zaznaczył, że z uwagi na charakter tego zarzutu oraz fakt, że wyznaczony do rozpoznania sprawy sędzia SN R.W. został powołany do pełnienia urzędu sędziego Sądu Najwyższego w analogicznej procedurze nominacyjnej, jak wskazana w ww.

zarzucie kasacyjnym sędzia sądu pierwszej instancji, tj. na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, uznać należy, że mogłoby to zostać odebrane jako postąpienie nie utrwalające obrazu sądu jako działającego w warunkach bezstronności (*vide* postanowienie SN z 28 lutego 2022 roku, sygn. akt II KO 16/22). Powołując się na cytowany judykat Sądu Najwyższego stwierdził, że „sam fakt, że sędzia niewątpliwie musiałby, przy rozpoznawaniu kasacji w tej sprawie zająć określone stanowisko, odnoszące się zarazem do jego własnej procedury nominacyjnej, a więc i jego własnej osoby”, jest wystarczającym argumentem do uznania, że ziściła się przesłanka określona w art. 41 § 1 k.p.k. Konkludując wskazał, że przedmiotowy wniosek „jest – jak się wydaje – potrzebny, gdyż wynika z możliwości uznania wskazanej w nim wady jako wady systemowej nienależytej obsady Sądu” (*k. 44-45*).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek okazał się niezasadny i nie zasługiwał na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. Chodzi tutaj o takie układy faktyczne, w których określone zachowanie sędziego (albo określona sytuacja, w której znajduje się dany sędzia) w prowadzonym przez niego postępowaniu bądź też w życiu prywatnym rodzi obiektywnie uzasadnioną wątpliwość do jego bezstronności, bowiem rzutuje na określony stosunek sędziego do stron lub sprawy będącej przedmiotem rozstrzygnięcia w danym postępowaniu (albo nawet ujawnia określony stosunek sędziego do stron lub sprawy będącej przedmiotem rozpoznania).

Należy podzielić wyrażone w orzecznictwie Sądu Najwyższego trafne zapatrywanie, że w "regulacji z art. 41 § 1 k.p.k. chodzi o okoliczności natury faktycznej, względnie zdarzenia procesowe, które mogłyby uzasadniać wątpliwości co do obiektywnego rozstrzygnięcia sprawy przez konkretnego sędziego. Do okoliczności takich nie należą natomiast rozwiązania legislacyjne dotyczące ustroju sądownictwa" (postanowienie SN z dnia 22 listopada 2023 r., sygn. II KK 7/23).

Zatem kwestie ustrojowe (normatywne) związane z trybem powoływania sędziów (a mówiąc precyzyjniej: określone unormowania ustawowe regulujące ustrój wymiaru sprawiedliwości w zakresie szeroko rozumianego trybu i zasad powoływania sędziów), nie mogą stanowić podstawy wniosku o wyłączenie sędziego. Wnioski składane na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. mogą bowiem dotyczyć li tylko określonych kwestii faktycznych, nie zaś prawnych (prawno-ustrojowych). Szerzej zagadnienie to zostało rozwinięte m. in. w postanowieniu SN z dnia 21 czerwca 2023 r., sygn. IV KK 460/19, w którym wyrażono zasługujący na akceptację pogląd, że "prawo i obowiązek orzekania sędziego obejmuje każdą kwestię natury prawnej i z powodu takiej kwestii, która byłaby przedmiotem orzekania, nie sposób skutecznie żądać wyłączenia sędziego. Przeciwnie stanowisko prowadzi *ad absurdum*, gdyż oczywiste jest, że przedmiotem określonego wniosku mogłaby być kwestia ustrojowa dotycząca każdego sędziego, niezależnie od czasu i trybu powołania. W takiej sytuacji [...] nie istniałby sąd, który mógłby kwestię tę skutecznie rozważyć i rozstrzygnąć. Z tego względu treścią art. 41 § 1 k.p.k. objęte są jedynie okoliczności natury faktycznej" (analogicznie także m. in.: postanowienie SN z dnia 22 listopada 2023 r., sygn. II KK 7/23).

Mając powyższe na uwadze, wobec tego, że wniosek obrońcy skazanego P.R. o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego został osnuty — w istocie — na prowadzonej przez obrońcę krytyce ustrojowych rozwiązań prawnych dotyczących trybu powoływania sędziów przyjętych przez ustawodawcę, należało dojść do wniosku, że nie zasługuje on na uwzględnienie. Dlatego też Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.

[WB]

[r.g.]

